

Työttömyyskatsaus syyskuu 2020

Artikkeli 10/2020

Artikkeli 10/2020

Kirjoittaja: Heikki Taulu, ekonomisti, Akava

Avainsanat: korkeakoulutetut, työllisyys, työttömyys

Päivämäärä: 30.9.2020

Yhteenveto

Korkeakoulutettujen työttömyyden kasvu kiihtyi voimakkaasti maaliskuusta alkaen koronapandemian ja siitä seuranneiden rajoitustoimien alkamisen takia. Kasvu jatkui kesän aikana, vaikka heinäkuusta elokuuhun on tapahtunut ajankohdalle tyypillinen lasku. Korkeakoulutettuja työttömiä oli vuoden 2020 elokuun lopussa yhteensä 44 275. Määrä on 7 869 henkilöä (+21,6 %) enemmän kuin vuotta aiemmin.

Akava julkaisee kuukausittain työttömyyskatsauksen. Katsauksessa avataan korkeakoulutettujen työttömyyslukuja. Luvut perustuvat työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilastoihin. Luvut eivät sisällä lomautettuja.

Akava Works

Akavan tiedontuotanto toimii nimellä Akava Works.

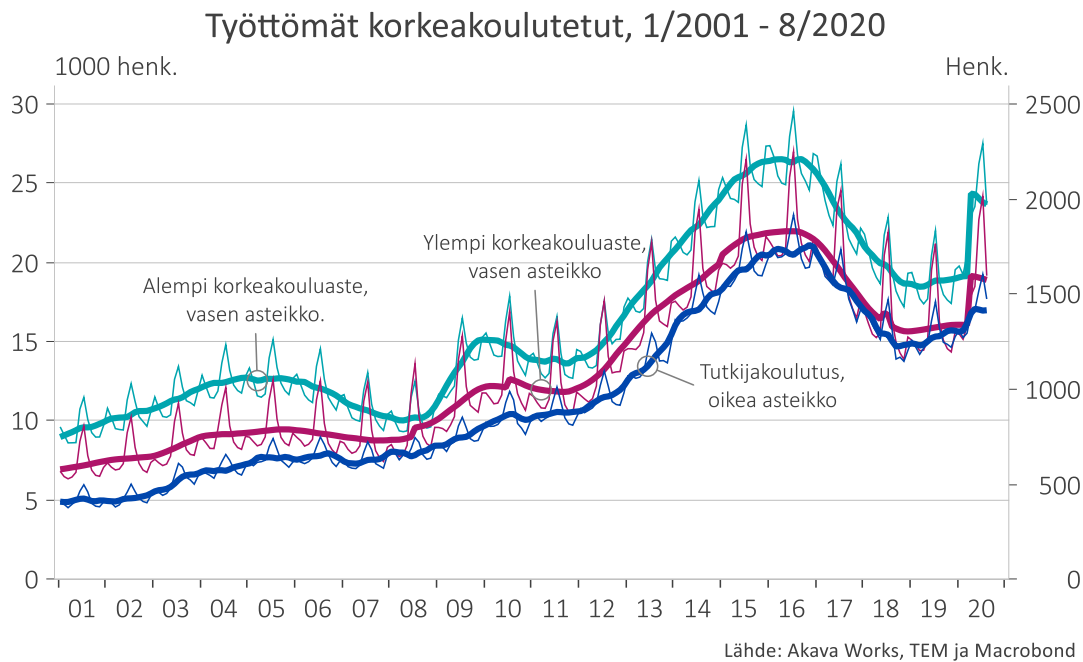
Akava Works tarjoaa monipuolisesti tietosisältöjä raportteina, selvityksinä ja tutkimuksina. Tavoitteenamme on lisäksi herättää yhteiskunnallista keskustelua erityisesti akavalaisille tärkeistä ja ajankohtaisista aiheista. Akava Works -sisällöt eivät ole Akavan virallisia kannanottoja.

Työttömyyskatsaus syyskuu 2020

Artikkeli 10/2020

1. Korkeakoulutettujen työttömien määrä lisääntynyt

Korkeakoulutettujen työttömyys kääntyi noususuuntaan vuoden 2019 aikana. Työttömyyden kasvu kiihtyi rajusti maaliskuusta alkaen koronapandemian ja siitä seuranneiden rajoitustoimien alkamisen takia. Kasvu näyttää trendikuvaajan mukaan kesän lopulla hidastuneen selvästi tai kääntyneen jopa hienoiseen laskusuuntaan. Määrä on kuitenkin edelleen huomattavasti edellisvuotista korkeammalla tasolla.

Korkeakoulutettuja työttömiä oli elokuun 2020 lopussa yhteensä 44 275. Määrä on 7 869 henkilöä (+21,6 %) enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömistä alemman korkeakoulututkinnon suorittaneita oli 23 639 (muutos vuoden aikana +25,6 %) ja ylempään korkeakoulututkinnon suorittaneita 19 162 (+17,9 %). Tutkija-asteen koulutuksen suorittaneita oli työttömänä 1 474 (+11,6 %).

Kaikkiaan vuoden 2020 elokuun lopussa työttömiä työnhakijoita oli Suomessa 268 751, joka on 19,3 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

	2019/8	2020/8	Muutos, lkm	Muutos, %
Kaikki				
Perusaste	55 189	61 386	6 197	11,2
Keskiaste	107 757	132 467	24 710	22,9
Alin korkea-aste	14 604	16 672	2 068	14,2
Korkeakoulutetut:				
Alempi korkeakouluaste	18 826	23 639	4 813	25,6
Ylempi korkeakouluaste	16 259	19 162	2 903	17,9
Tutkijakoulutus	1 321	1 474	153	11,6
Korkeakoulutetut yhteensä	36 406	44 275	7 869	21,6
Kaikki työttömät yhteensä	225 314	268 751	43 437	19,3

Myös korkeakouluista vastavalmistuneiden¹ työttömien määrä on lisääntynyt vuoden aikana. Työttömänä oli elokuun 2020 lopussa 3 906 (+36,1 %) korkeakoulusta vastavalmistunutta henkilöä.

Vastavalmistuneiden työttömien määrä kaiken kaikkiaan oli elokuun 2020 lopussa 14 959 henkilöä eli 19,6 % enemmän kuin vuotta aiemmin.

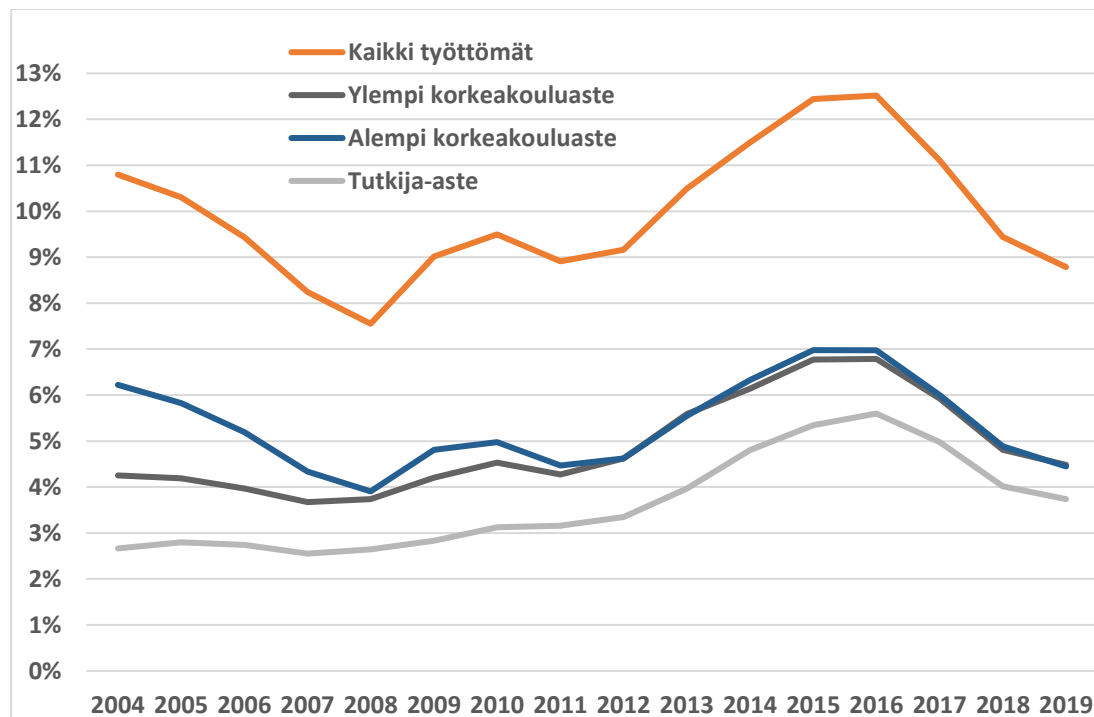
	2019/8	2020/8	Muutos, lkm	Muutos, %
Vastavalmistuneet				
Perusaste	184	216	32	17,4
Keskiaste	9 144	10 390	1 246	13,6
Alin korkea-aste	278	375	97	34,9
Korkeakoulutetut:				
Alempi korkeakouluaste	1 665	2 253	588	35,3
Ylempi korkeakouluaste	1 151	1 589	438	38,1
Tutkijakoulutus	53	64	11	20,8
Korkeakoulutetut yhteensä	2 869	3 906	1 037	36,1
Kaikki työttömät yhteensä	12 509	14 959	2 450	19,6

¹ Vastavalmistunut on suorittanut korkeakoulututkinnon alle vuosi sitten. Erityisesti kesäkuukausien vastavalmistuneiden tilastoissa voi olla poikkeuksellisen suuria muutoksia.

2. Työttömien osuudet työvoimasta akavalaisilla aloilla

Suhteellisessa tarkastelussa eli verrattaessa työttömien määrää kunkin koulutusasteen työvoiman määrään, korkeakoulutettujen tilanne on muuhun työväestöön nähden keskimäärin parempi. Pelkistetysti sanottuna: mitä korkeampi koulutus, sitä pienempi riski olla työttömänä. Laskelman² mukaan vuonna 2019 työttömien työnhakijoiden osuus korkeakoulutetusta työvoimasta oli 4,4 prosenttia. Tutkija-asteella vastaava osuus oli 3,7 prosenttia. Koko työvoiman osalta työttömien osuus oli 8,8 prosenttia.

Kuvio: Työttömien osuus työvoimasta eri koulutusasteilla 2004–2019, %

Akavalaisilla aloilla työttömien osuus työvoimasta alkoi kasvaa erityisen voimakkaasti vuoden 2012 jälkeen. Ensimmäinen hyppäys työttömyydessä tapahtui vuosina 2009–2010 finanssikriisin aiheuttaman taloustaantumun seurauksena. Muutokset työttömyydessä ovat tapahtuneet lähes kaikilla aloilla suhdanteiden mukaan suurin piirtein samaan aikaan, mutta muutosten suuruudessa on isoja eroja.

Työttömien osuus työvoimasta on suurin taideaineissa sekä humanistisilla ja luonnontieteellisillä aloilla. Näillä aloilla työttömien osuus on ollut lähes koko

² Laskelmassa työttömien työnhakijoiden määrää tarkasteluvuonna verrataan kyseisen koulutusasteen tutkinnon suorittaneen työvoiman kokonaismäärään edellisvuoden lopussa. Työttömien määränä käytetään vuosikeskiarvoa, joka on laskettu työministeriön työlläytystilaston kuukausitiedoista. Mukana ei ole lomautettuja. Työvoiman määrä perustuu Tilastokeskuksen koulutusrekisterin tietoihin.

tarkastelujakson ajan muita aloja korkeammalla. Kahdella seuraavalla kuvalla näytetään työttömyyden kehitys, huomaa ero kuvioiden asteikoissa.

Kuvio: Työttömien osuus työvoimasta erällä akavalaisilla koulutusaloilla 2004–2019, %

